

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Knotkové a soudců Mgr. Zdeňka Váni a JUDr. Kateřiny Kodetové ve věci

žalobce: **Ing. J. P.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Vadimem Rybářem
sídlem Tyršova 1714/27, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **NESS Czech s. r. o.**, IČO 45786259
sídlem V Parku 2335/20, 140 00 Praha 4

o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru

o odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. března 2021, č. j. 32 C 263/2020-58,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku IV. a V. potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit na náhradě nákladů odvolacího řízení žalobce České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 4 částku, jejichž výše a lhůta k plnění bude určena samostatným usnesením soudu prvního stupně.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem, vydaným formou rozsudku pro uznání, soud prvního stupně určil, že rozvázání pracovního poměru výpovědí ze dne 17. 9. 2020, je neplatné (výrok I.), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.), přiznal ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Vadimu Rybářovi za zastupování žalobce v řízení odměnu 11.495 Kč (výrok III.), žalované uložil povinnost zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 4 náklady řízení státu, jejichž výše a lhůta k plnění bude určena samostatným usnesením (výrok IV.) a dále žalované uložil povinnost zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 4 soudní poplatek ve výši 2.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok V.).
2. Soud prvního stupně vycházel z uznání nároku žalovanou, proto rozhodl rozsudkem pro uznání dle § 153a odst. 1 o. s. ř. O náhradě nákladů ve vztahu mezi účastníky bylo rozhodnuto s odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. S ohledem na skutečnost, že žalobce byl osvobozen od soudních poplatků a současně mu byl ustanoven pro řízení zástupce z řad advokátů, v řízení mu žádné náklady objektivně nevznikly. Obvodní soud se proto ani nezabýval otázkou, zda by bylo namíste výjimečně žalobci právo na náhradu nákladů řízení nepřiznat. V souladu s § 140 odst. 2 o. s. ř. přiznal soud

prvního stupně odměnu ustanovenému zástupci žalobce za úkony učiněné po dobu zastupování žalobce na základě jeho ustanovení soudem, celkem byla přiznána odměna ve výši 11.495 Kč vycházející z advokátního tarifu. O nákladech řízení státu pak bylo rozhodnuto dle § 149 odst. 2 o. s. ř. s tím, že jejich výše a lhůta k plnění bude určena v samostatném usnesení až po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o odměně ustanoveného advokáta. O povinnosti žalované zaplatit soudní poplatek bylo rozhodnuto podle § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích.

3. Žalovaná podala včasné odvolání proti výrokům IV. a V. rozsudku. Namítala, že žalobci nenáleží náhrada nákladů řízení a po žalované nelze požadovat úhradu nákladů řízení státu, neboť žalovaná nezpůsobila vznik sporu. Předmětem řízení bylo určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru dané žalovanou žalobci dne 17. 9. 2020 z důvodu dle § 52 písm. e) zákoníku práce, neboť žalobce dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu práce v důsledku pracovního úrazu. Dne 17. 9. 2020 došlo k vypracování revizního znaleckého posudku a v návaznosti na něj žalovaná navrhla žalobci „zpětvzetí výpovědi“, což žalobce nepřijal. Žalobce tak zapříčinil, že určení neplatnosti výpovědi muselo být určeno soudem a došlo tak ke zbytečným a neúčelným nákladům. Žalovaná tak nezavdala příčinu k podání žaloby. Žalovaná proto navrhla, aby napadený rozsudek byl ve výroku IV. a V. změněn tak, že žalobce je povinen zaplatit náklady řízení státu a dále je povinen zaplatit 2.000 Kč na soudním poplatku.
4. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za věcně správné, proto navrhl, aby bylo ve výrocích IV. a V. potvrzeno a ustanovenému zástupci žalobce byla přiznána za zastupování žalobce v odvolacím řízení částka 1.573 Kč.
5. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání, a v jeho mezích, napadený rozsudek soudu prvního stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo, postupem podle § 212 a § 212a o. s. ř., bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. e/ o. s. ř.) a shledal, že odvolání žalované není opodstatněné.
6. Podle § 140 odst. 2 o. s. ř. byl-li ustanoven účastníku zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát; při určení náhrady hotových výdajů a odměny za zastupování se postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně a náhradu za daň z přidané hodnoty soud určí z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů podle sazby daně z přidané hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem. V odůvodněných případech stát poskytne advokátovi přiměřenou zálohu.
7. Podle § 149 odst. 2. o. s. ř. zastupoval-li ustanovený advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit státu náhradu hotových výdajů advokáta a odměnu za zastupování.
8. Odvolací soud předesílá, že soud prvního stupně rozhodl o nákladech řízení správně podle § 142 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy žalobce byl v řízení zcela procesně úspěšný. Vzhledem k tomu, že žalobci byl pro řízení ustanoven zástupce z řad advokátů podle § 30 odst. 1 o. s. ř., lze souhlasit i se závěrem soudu prvního stupně, že fakticky žalobci žádné náklady nevznikly. Argumenty žalované týkající se toho, že nezavdala příčinu k podání žaloby, jsou zcela nepřipadné, neboť to byla právě žalovaná, jež s žalobcem rozvázala pracovní poměr výpovědí z důvodu § 52 písm. e) zákoníku práce a sama následně uznala neplatnost této výpovědi. To, zda ve věci mohlo dojít k odvolání výpovědi dle § 50 odst. 5 o. s. ř., není pro rozhodnutí o nákladech řízení určující.

9. Judikatura opakovaně dospěla k závěru (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 1997/2008), že zastupoval-li účastníka řízení advokát, který mu byl ustanoven soudem podle ustanovení § 30 o. s. ř., a má-li zastoupený účastník právo na náhradu nákladů řízení, soud přizná náhradu nákladů řízení účastníku. Požadavek ustanovení § 149 odst. 2 o. s. ř., aby ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, byl povinen zaplatit státu náhradu hotových výdajů advokáta a odměnu za zastupování, se projeví v tom, že soud sice náhradu nákladů řízení (včetně náhrady hotových výdajů advokáta a odměny za zastupování) přizná zastupovanému účastníku, avšak povinnost k jejich zaplacení stanoví ve prospěch státu; nezplatí-li povinný náhradu nákladů řízení státu dobrovolně, může se stát domáhat (vlastním jménem) jejich zaplacení cestou výkonu rozhodnutí (exekuce).
10. Odměna advokáta je podle současné koncepce zákona součástí nákladů řízení účastníka bez ohledu na to, zda si ho sám zvolil nebo mu byl na náklady státu soudem ustanoven. V druhém případě je třeba vyjádřit, že náklady účastníka budou placeny přímo státu. Pokud to soud prvního stupně vyjádřil způsobem formulovaným ve výrocích II. a IV. napadeného rozsudku, lze tento jeho postup aprobovat, i když soudní praxe a komentářová literatura (Svoboda, K. a kol.: Náklady řízení, C. H. Beck, 2017, str. 138) pracuje i s odlišnou formulací nákladového výroku, která by v parametrech projednávané věci zněla následovně: „Žalovaná je povinna zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobce České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 4 částku 11.495 Kč.“
11. Obvodní soud nepochybil ani při uložení povinnosti žalované zaplatit soudní poplatek ve výši 2.000 Kč, neboť ve věci došlo k tzv. přechodu poplatkové povinnosti podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
12. Z těchto důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích IV. a V. jako věcně správný potvrzen podle § 219 o. s. ř.
13. Žalobce byl zcela úspěšný v odvolacím řízení, měl by proto právo na plnou náhradu nákladů v jeho průběhu vzniklých (§ 142 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o. s. ř., zde sestávající z odměny advokáta). O odměně jeho ustanoveného zástupce, na kterou má tento zástupce nárok ve smyslu ustanovení § 140 odst. 2 o. s. ř. vůči státu za zastupování žalobce v odvolacím řízení, je však příslušný rozhodnout soud prvního stupně (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. 21 Cdo 1348/2005).
14. Odvoláním nedotčené výroky I., II. a III. rozsudku nabyly samostatně právní moci podle § 206 odst. 3 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 17. května 2021

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu